

**I**LGİNÇ yaşam serüveni, bohem tipinin klasik bir örneği sayılan kişiliği ve sanatıyla yıllardır efsaneleşen **Fikret Mualla** (1903-1967), resim-piyasasının son yıllarda sık sık gündeme getirdiği bir sanatçıdır. İlik büyük retrospektifi 1977'de Ankara'da gerçekleştirildikten sonra açık arttırmalarda, özel galeri ve koleksiyonlarda — son günlerde sahtelerin de ortaya sürüldüğü söylen-tilerinin dolaştığı — gittikçe artan bir yatırım değeri kazanmaktadır.

1950 ortalarına değin yaşayabilmek için (bir şişe şarap, bir öğün yemek karşılığı), çok resim üretmek zorunda kalan sanatçı, ölümü ile resim pazarına "**spéculatif**" bir değer katmış bulunuyor. Öldüğü yıl resimleri Paris'te sınırlı birkaç galeri aracılığıyla yüksek fiyatlarda satılmaya başlamış. Reillanne'daki çiftliğinde koruyucusu **Madame Anglés**'de 300'den çok yapıtı, eski tablo koleksiyoncusu **Bruno Bassano** ile Fransız dekoratörü **France Bertin**'de iki yüzü aşkın resmi varmış. **Abidin Dino**'nun yazdığına göre, "**Rue de Seine** meyhane, lokanta ya da çerçeveci dükkânı sahiplerinin birçoklarında elişer, yüzser **Fikret Mualla** vardır, yıllar boyunca satın almışlardır, kolay kolay da elden çıkartmazlar." (1968)

Bugünlerde Beyoğlu Vakko galerisinde gazeteci **Hıfzı Topuz**'la bir Fransız kadın koleksiyoncusunun katkısıyla düzenlenen yeni bir **Fikret Mualla** sergisi, ona gösterilen ilginin azalmadığını gösteriyor. Paris'e yerleştiği 1939'da yapılmış iskemlede çıplak konulu akademik nitelikli bir yağlıboya dışında çoğunlukla 1950 yıllarında oluşturduğu küçük boyutlu gıaş resimlerinin geniş bir yer tuttuğu sergi-

de, Mualla'nın gördüğünü ve yaşadığını çok kısa sürede, çok pratik bir el becerisiyle görsel bir aşamaya dönüştüren yeteneği bir kez daha vurgulanıyor. Mavi, sarı, gri, kırmızı fonlar üzerinde balıklı, çiçekli, meyveli natürmortlar, çıplak figürler, Paris sokaklarında yürüyen kadınlar, erkekler, barda, bistroda, kahvede çiftler gibi sık sık işlediği konular bu sergide de bir resimden ötekine çok yakın benzerlikler gösteriyor.

Bütün özellikleriyle bir Paris ressamı olan **Fikret Mualla**, seçtiği gereç ve tekniği, kendi olanaklarını pratik bir beceri ve dürüstlükle kullanarak kendi yaşamını yansıtan "**spontané**" ve "**authentique**" bir nitelik taşıyor. Bir yazısında **Nurullah Berk**, onun sanatını şöyle tanımlar: "**Fikret Mualla her şeyden önce grafik, bir ressam, desende, suluboyada, guaşta, kurşun kalem ve füzede rahatlayan bir mizac. Yağlıboyayı ele aldığı zaman bile, bu aracı suluboyayı, guaşı kullanır gibi kullanmada, kâğıdın yüzeyinde kaldığı gibi tuvalin de yüzeyinde kalmakla yetinmektedir. Türkiye'de olsun, Fransa'da olsun Mualla'nın hemen çevresindeki hayatla, bu hayat içinde hareketlenen insan tipleriyle ilgilenmesi onu, bir çeşit illüstrasyoncu, ama kitaptan, dergiden, gazetededen çıkmış, daha üstün, seçkin planda bir illüstrasyon ressamı bilmemizi sağlayabilir.**"

Sanatçının kimi resimlerinin illüstratif nitelikler taşıması, onun kendinden önceki yolda yürüyen, ama kendi döneminin sanatçısı olduğunu gösterir. Kendi yaşam çevresini —gösterişe, uydurmaya, içtenliğe kaçmayan— doğruluğundan, gerçekliğinden kuşkuilanılmayan katıksız ve duyarlı bir çizgi ve renk ustalığıyla yansıtmayı, günümüzde de azalmayan bir ilgiyle karşılanmasının nedeni olsa gerek.